

The Lithuanian Weekly

"Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Resolves all kind of Job Printing and trans-
lating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed

"Lietuva" Publishing Co.,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis laikraštis
"LIETUVA"

Išleista kas Subata, Chicago, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARE.....\$3.00

Užteizdetojas A.OLSZEWSKIS.

Rankrašoziai (korespondencijos) ir laiszkai tu-
n buti adresuoti ant szio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.
954 33rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS.

Pinaig: turi buti slunsti per MONEY ORDER arba
REGISTRUOTUOSE GROMATUOSE ant ranku

A. OLSZEWSKIO,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Amerikos.

Nepasekmingas užpuolimas
ant trukio.

5 Plėšikai stengėsi, netoli Gods Hill, 120 mylių nuo St. Louis, išs-
vartyti isz žmonių ir tokiu būdu
daugyti bėgantį trukį Iron Mon-
tain geležinkelio. Norėjo jie apimti
greitąjį trukį bėgantį į Texas; ant
laimės vienok keliaujančių, tas
nepasiekė, nes pirmą to trukio
paleido vien lokomotyvą ir toje
perbėgo į klaidžiai nustatytas
sėdintis. Plėšikai tą pamatę keik-
dami išlindo isz savo pasi-
kawonių ir sėdė ant arklių nu-
pleskėjo nežinia kur. Per tele-
grafą pranešta apie tą atsitikimą
į Piemont, isz kur bulmistras iš-
siuntė policijantus witi užpuoli-
kus.

Baisus atsitikimas.

Isz Pontwater, Mich. raszo, kad
čia beinanti namon prezidentui
Sands & Maxwell Lumber Co.
Sandsui, prisiartinio prie jo ne-
pažįstamas žmogus ir pradėjo
saudyti. Sands bėgo namon,
bet nepažįstamas wijo jį paskui ir
saudė tolaik, pakol ansai ne kri-
to. Pasiekė jį 5 kulkos. Nuži-
rėjo ant kokio ten Minchall'o,
advokato, kaip ant užpuoliko,
kurį kaip sako, daugel nelaimių
pasiekė isz prieštasties Sandso,
kurį buk tasai prigawęs. Polici-
ja nutraukė jį namus Minchall'o
ir išlaužus duris įsigriebė jį widų;
čia vienok atrado tą, ką atrasi-
ti ne tikėjo. Ant grindų gulėjo
negywa, perszauta moteris Min-
chall'o, szale jos, 16 metų duk-
tė Ruby, teipogi užmuszta. Kam-
pe rado besėdinti patį Minchall'ą
su perskelta galwa ir su rewolve-
riu rankoje, bet teipogi jau ne
gywų. Kitam kambaryj lowelėse
atrado lawonus: 4 metų sunaus
Georgijo ir dar jaunesnio jo bro-
lio, matomai nuszuotų bemiegant.
— Gydytojai nusprendė, kad pa-
szautam Sandsui reikės nupjauti
koją ir deszinį petį, bet ir tasai
pirm tos operacijos pasimirė.

Naujas paczto padawadyjimas.

Amerikos paczto užžiura šzda-
wė naują padawadyjimą kaslink
siuntinėjimo laikraszczių ir grom-
matų į užmarę. Pagal tą pada-
wadyjimą: Amerikoniszki laik-
raszczoiai bus siuntinėjami wien
garlaiwiais draugystės "Ameri-
can Line"; gromatos gi bus siun-
cziamas kiekwienu isz portų
išskelaujanczių garlaiwii. Prie-
žastis to naujo padawadyjimo yra
toje, kad paczta padarė sutartį
su "American Line", pagal kurią
nuo izdo gauna toje linija
po 4. dol. už mylią kelionės, wis
tiek kokią sunkenybę nuo paczto
turėtu wežti; garlaiwiai kitų gi
linijų gauna užmokesį pagal
swarbumą paczto įduoty siunti-
nių.

Nelaimė su laiwa.

Anglizskas laiwas Blaimore,
apsistojęs Mission Bay, prie San
Francisko, parwito isz tos prie-
žasties, kad jis sawo apaczioj
per mažai turėjo balasto (sun-
kenybės). 5 jurinikai, to laiwa
apwožti, prigėrė. Dabar su pagel-
ba keletos tam tikrų garlaiwiių
stengiasi jį pakelti. Apart tu
5 prigėrusių truksta dar 5, ku-
riuos pirmą matė ant laiwo, bet
ar jie prigėrė, ar apleido laiwa,
nežinia.

Nelaimė ant geležinkelio.

Isz Toledo O. raszo, kad ant
geležinkelio Wheeling ir Lake
Erie, be begant trukių griuwo tiltas
ant upės Moumee. 5 wagonai ir lo-
komotiwa įpuolė į upę. Jos Mar-
shall, tarnaujantis ant trukio, į-
puolė drauge su wagonais ir u-
pėje prigėrė. Tuojas pradėjo
darbą ant pataisymo užgriuwusio
tilto.

Liudnos westuwas.

Isz Elizabeth, N. J. raszo, kad
čia buwo westuwės Franko Mc
Kinleyo, dirbanczio Singerio
Manufacturing Co. Beiniant jau-
nawedžiams isz bažnyczios per
szenis Pensylvanijos geležinkelio,
atbėgo trukis ir, akise jaunamar-
tės, perwaziawo McKinleyą ir
wisizskai jį sudraskė. Jaunamar-
ti czia jau apmirė. Bijosi, kad
ji nuo nuliudimo neigawtu sumai-
szimą proto.

Baisi wesula.

Pranesza isz Cleveland, O. apie
baisią wesulą czia atsitikusią.
Nors ji siautė ne ilgai, bet
daugel blėdies padarė; 2 žmonės
likosi užmūszti. Porą dienų atgal
buwo sudegęs blokas Kimball,
ant Cedar av. ir stugsojo wien sie-
nos. Wesula užwertę wieną sie-
ną to bloko ant namų Vaughano,
kuriuose dwi žmogystoslikosi už-
mūsztos, o 5 sunkei ir pawojojais
sugrumdytos po griuwėjais.

Žmogžudyste.

Isz Brenhan, Tex. raszo, kad
netoli nuo czia, ant stacijos Wil-
liam, besėdant į trukio wagoną
Warelsui ir merginai Mollie
Brock, kuruodu norėjo isz czia
wažiuoti į Bryan, idant ten imti
sziuba, atbėgo tėwas nuotakos,
John Brock, ir perswovė dukterį
ir jos jaunikį. Tą atlikęs nubėgo
į akmenų kastynę netoli Mikien,
sėdo ant skrynios su dinamitu ir
padėgė knatą. Prisidegus knatui,
dinamitas explodawo ir sudras-
kė žmogžudį ir szmotelius. Atrado
tik jo rankas ir kojas.

Gaisras ant wežimo

Farmeris Benjamin Harrison isz
Farmacia wežė szieną
wežimā. Bewažiuojant jam
uliczia, užsidegė szienas.
Harrison persitikirino, kad prie-
žastis gaisro buwo toje, kad dra-
tas elektriszkų žiburių pertruko
ir nupuolė ant jo wežimo ir užde-
gė szieną; su dideliu wargu pasi-
sekė jam sustabdyti arklius.
Policijantai atbėgo su pa-
gelba ir padėjo iszkinkyti ark-
lius; wežimas gi su szieniu
sudegė.

Piktas jaunikis.

Isz St. Louis, Mo. raszo, kad
czia 22 metų George Proutman
perszwovė sawo sužieduotą, Blan-
che Simpson. Rengėsi jiedu apsi-
westi Sėjos mėnesį; bet, isz prie-
žasties budo jaunikio, Blanche
nusprendė, kad geriaus bus per-
siskirti ir todėl praszė sawo gas-
padinės, pas kurią gyweno, idant
jeigu ateis Proutman, apie tą jam
pasakytu. Tasai apie tą dązinę
atėjo prie kambario Blanche,
išmūszė duris ir, nors toje pra-
szėsi, szovė jį tris kartus ir už-
mūszė ją ant wietos; jau jį negy-
wą szovė dar du kart. Teipogi
ir gaspadinę sužiedė, kada toje
norėjo jį stabdyti. Atlikęs to-
kiu būdu su sawo sužieduotina,
išbėgo ant gatwės, bet praeinan-
ti žmones, dažinojė ką padarė,
pawijo ir sulaukė.

Isz darbo lauko.

¶ New Yorke tarnaujanti ant
uliczinių karų ir ant kybančių ge-
ležinkelių rengia sztraiką.

¶ Darbai prie kasimo Pana-
mos kanalo wėl prasidėjo. Tuom
tarpu kasa jį nuo krantų Rytinio
(Ramiojo) Oceano. Wisokiose da-
lise dirba keli tukstanczių dar-
binikų.

Isz Douglasvilla, Pa. raszo,
kad czia sudegė medwlinės Eden
Park dirbtuwės ir per tai 100 dar-
binikų nustojo darbo. Blėdis
ugnies padaryta toje dirbtuwėj
išsnesza per 125000 dol.

¶ Isz Butte, Min. pranesza,
kad kastynėse "Hape Mine",
netoli Basin, užsidegė kastynės.
Ugni teisybė užgesino, bet dabar
truksta 7 kalnakasių, kurie už-
sidegus kastynėms buwo szachtoje
prie darbo. Taigi jie turėjo de-
ganczioj szachtoj pražuti.

¶ Isz NATRONA, Pa. raszo, kad
czia sudegė dalis chemikalijų
dirbtuwės. Blėdis ugnies padarę
tos isnesza per 1000000 dol.
Isz priežastės sudegimo tos dirb-
tuwės per 500 darbinikų ne teko
darbo. Dirbo czia į porą szim-
tenų ir lietuwių.

¶ Gerardsville's Readingo kom-
panija, kaip pranesza "Garsas",
wėl rengiasi atidaryti brekerį
"Gerard". Lohigh Walley ketina
įrengti keletą naujų brekerių ap-
link Mt Carmel. Apleistuose bre-
keriuose Treatmano ir Centralia
rengiasi wėl pradėti darbą. Terp
Ashland' ir Mt Carmel'io, pradė-
jo statyti naują brekerį.

¶ Wisi kalnakasiai Wisconsin,
Michigan ir Minnesotos, pri-
gulinti į kalnakasių uniją, parei-
kalawo nuo kompanijų sutrumpi-
nimo laiko darbo iki 8 walandų
ant dienos. Jeigu kalnakasiai
nuspręs numazinimą mokeszczių,
tai apie tai taps pranesza kom-
panijoms; jeigu gi tos ant kalna-
kasių nusprendimo ne sutiktų,
jie pradės sztraiką.

¶ Chicagoj tarnaujanti ant ge-
ležinkelio ant Lake ul. rengia
sztraiką. Priimant konduktorius,
kompanija pažadėjo per pirmus
metus mokėti jiems po 1 dol. 75
ant dienos, o po metų po 2 dol.
Tuom tarpu dabar, pasibaigus
metams, apreiszkė, kad ir toliaus
mokės tiek jau, kaip ir pirma.
Lokomatiwų gi konduktoriams
mokejio po 3 dol. ant dienos.
Dabar gi, permainingai ta geležin-
kelių elektriszką, apreiszkė tiems
konduktoriams, kad gal jie ir to-
liaus pasilikti, tik kompanija nu-
muszė jiems užmokesnį ant 50c.
ant dienos. Tas žinoma labai ne-
patinka; jie isz tos priežasties
rengia sztraiką. Isz wiso yra ant
to geležinkelio 200 tarnų.

¶ Sztraikas tarnaujanczių ant
ulyczinių geležinkelių Buffaloy
likosi be naudos tarnaujantiems.
Kompanija czia praszalino keletą
konduktorių, wien užtatai, kad
jie prigulėjį į darbinikų uniją, to-
dėl unijonistai per sztraiką sten-
gėsi priwersti kompaniją pripa-
žinti uniją. Wisi wienok stengi-
maisi nuėjo ant niekų, nes czia
tarnauja daugiaus neprigulinczių
į uniją; apart to dar kasdieną a-
teina daugel naujų isz Kanados.
Sztraiką pradėjo konduktoriai ant
Sycamore ul. bet wietą jų užėmė
tuojas nauji. Tapo nuspręsta pa-
kelti wisotinę sztraiką, ant wi-
sų linijų, bet darbinikai, bijoda-
mi nustoti darbo be jokios naudos,
ne norėjo prie sztraiko prisidė-
ti ir karai ne tik ne nustojo bė-
gę, bet bėgo dar tankiaus neng
pirma. Todėl ne tik kad prasz-
linti ne tapo atgal priimti, bet
nustojo darbo irtie, kurie sztra-
iką pirmiausei pakėlė.

¶ Farmerys Otto Wagner, ne-
toli Calhoun, Neb., kasdamas
szolinį, įkasęs 160 pėdų, teisybė,
wandens neatrado, bek atrado
auksą.

ISZ
Lietuwiszku dirwu
Amerikoje.

Pinigų dirbėjai.

¶ Pittsburgą atweže nusudytus
Scrantone Pa. 15 pinigų dirbė-
jų; tame skaitliuje yra ir Pitts-
burge suimti už tokį jau nusidėji-
mą lietuwiai; Jurkauckas, Rite-
ris ir Zdanawyczius. Wisi jie pa-
talpinti kalinyj Western Peni-
tentiary.

Nusudyjimas pinigų dir-
bėjų.

Pinigų dirbėjai isz Pittsburgh,
terp kuroi, ant nelaimės, yra ir
nesziojanti lietuwiszką prawardę,
tapo nusudyti: Jasnowski ant 6
metų į kalėjimą, Waisulis ir Zda-
nawyczius ant 4 metų, Pikė ant 3
metų į Goldman ant 14 mėne-
sių, apart to, kiekwienas turi už-
simokėti po 5 dol.

Nauja draugystė.

Homestede, Pa. lietuwiai drau-
gia su lenkais sutwėrė naują lie-
tuwiszką lenkiszka draugystę
po wardu Szwento Antano. Skai-
tydami wienok prawardes wir-
szinikų tos naujos draugystės,
ne randame nė wienos lietuwisz-
kos; beje, panaszi truputį į lie-
tuwiszką galėtų but wien prawardę
p. Czebatoriaus, priedurinko arba
tarno atidarymui durų. Argi
czia nebus wien lenkiszka drau-
gystė; lietuwiai gi joje ar ne bu-
wien tikneszanczius sawo pinį-
gus ant lenkų naudos?

Lietuwiszka Bažnyczia,
Elizabeth'o, N. J.

Elizabeth'o lietuwiai sulaukė
jau sawo kunigo; atkako czia ku-
nigas Žindzius. Ant aprupinimo
bažnyczios į wieną nedėlią para-
pijonys sudėjo 417 dol. P. Gra-
bauckas paaukawo 70 dol., Stanu-
lewyczius 25 dol. paaukawo ant
įtaisymo monstrancijos. Laikę
mitingo, 6 diena Balandžio, Szw.
Jurgio lietuwiszka Draugystė pa-
aukawo 100 dol. ant įtaisymo
warpu. Tikime, kad ir kiti Eliza-
beth'o lietuwiai, pagal sawo isz-
galėjimą, suszeps musų bažnytę
į ir tokių būdu jį taps isz paleng-
wo sprupinta wisuom, kas yra
reikalinga PARAPIJONYS.

Portland, Mo.

Lietuwiių yra czia pusėtinas bu-
relis, tik wargas, kad gerų yra
mažai; daugel musų brolių czia
apsigywensu isz per daug girtuo-
kliauja. Atsirado net ir toki, ku-
rie draugaudami su žydais ir no-
rėdami tiems pasigeriati, apskun-
dė žydams nepatinkančias ypata-
s, newa už paslapta padawinėjimas
degtinės ir sude kreiwai prisiekė.
Pasirodė wienok, kad apskustieje
degtinės niekada nepardawinėjo,
tik susėję namieje isz saliuono
parsineszė į gerė. Wienas isz tų
kreiwai prisiekusių, koksai An-
tanawyczis, jau sėdi kalinyj; ne-
žinia dar kas su kitais bus.— Nors
pas mus nedaugiau isz lietu-
wių, bet wisgi apie 40 rasis to-
kių, kuriems labai rupi lietuwy-
tė. Geistina but, kad ir kiti pra-
dėtu geriaus elgtiesi ir sawo pa-
sielgimu nedarytu gėdos wisiems.

Lietuwiszkas teatras.

Atwelykio dieną, per rupestin-
gumą Chicagos lietuwiszkos Si-
mano Daukanto draugystės, Vor-
waerts Turner Hallej, tapo at-
liktas lietuwiszkas teatraliszkas
perstatymas. Garbė Daukanto
draugystei užtatai, kad jį sten-
giasi suteikti atsakančesnį ir do-
resnį pasiilksminimą musų wien-
taucziams; kad stengiasi juos
patraukti prie kitokių pasiilks-
minimų neng praleidimas laiko
salionuose, kas stumia musų bro-
lius į dwasiszką ir doriszką nu-
puolimą. Garbė autoriui ir akto-
riams, kurie paaukawo ant wi-
suomeniszko labo sawo darbą ir
laiką.

Kaip jau žinoma isz apgarsini-
mų, tapo parodyti "Trys Sziau-
leniszkie filozofai", weikalas o-
riginaliszka lietuwiszka para-

szytas. Įtalpa to weikalo buwo
jau pirmiaus ir "Lietuwiių" ap-
reiszkta, todėl apie įtalpą dabar
ne minėsimė. Pasitikime, kad
autorius to weikalo nepalaikys
mums užpiktą, jeigu czia užgrieb-
simė patį jo apdirbimą, nes kri-
tika, kaip neatbutinai kiekwie-
name darbe reikalinga, nė wie-
nų darbinikų pykyti ne gal. Ori-
ginaliszkių dramatiszkų darbų
mes dar neturime; o kaip kiek-
wienam žinoma, pradžia wisur
yra sunki. Keliai ir užduotė dra-
matiszkų darbų yra jau nuo se-
niai iszdirti kitų tautų raszla-
wose.

Kiekwienas dramatiszkas weik-
kalas turi už mierį parodyti wi-
sopusiszkai jausmus szirdies žmo-
nių, teip sakant weikėjų psicho-
logiją. Ta gi dalis gywenime
"Filozofų" wos isztolo, isznety-
czijų yra užgriebta. Jeigu musų
weikalas ne turėtų teip swarbaus
pamato, stowėtu jis, pagal sawo
formą, arcziausiai prancuzų isz-
dirbtos pirmiausei dramatiszkos
formos teip wadinamą "farsų",
kurių užduotė wien juokinti teat-
rų lankytojus, be jokio gilesnio
mierio; arba widuramžinės for-
mos teip wadinamą misterijų, tik
kad tematas jų wisai kitoks.

Kaslink paczio apdirbimo: "Fi-
lozofuose" paszalinis weikė-
jams per daug paskirta wietos
ir tie paszaliniai per tankiai su-
wisu uždengia karžygius weika-
lo. Operose toki atsitikimai gal
but iszteisinami, jeigu kompani-
tui, del sunaudojimo atsakančio
melodiszko temato, to prireikia;
paprastame gi dramatiszka-
me weikale tokio reikalo nėra. Mu-
sų weikale toks paszalinis weik-
kėjas per tankiai atsirandantis
ir sawo ypata uždengantis pa-
czius karžygius, filozofus, yra
girtuoklis, pawarytas maskolisz-
kas urėdnykas. Klaidingas ir ne-
atsakančias yra weikmų padali-
nimas.

Kiekwienas raszlawiszkas dar-
bas turi wisada but paremtas ant
teisingo pamato; galinti wien
atsitikti faktai ne gal but pama-
tu. Musų weikale nuszkriausti yra
lietuwiiai įjeszkanti mokslo aug-
sztesnė moksleinėse: terp lie-
tuwių studentų tokių filozofų
nėra, arba gal wienatsitikti wie-
na ar kita atsiszkursi ypata, bet
tokį už normą paimti negalima.
Musų studentai jauslesni yra
neng kiti; persimaino jų daug
jau paskiaus, patraukti materi-
jaliszka nauda, bet ne tasyk, ka-
da jie dar studentai.

Kiekwiename weikale, jeigu
yra netike, pasileidę weikėjai,
tai yra ir doriszkai, kurie per
sulyginimą su nedorėliais dar
augeszciaus pasikelia. Filozofuo-
se gi nedorėliai uždengia wisai
doresnius weikėjus; dorumas tų
labai neaiszkus.

Wisame weikale yra keletas
gerų scenų, bet toliaus ir tos nu-
truksta ir neužsibaigia prigulin-
cziai.

Aktoriai atliko sawo darbą
gana gerai, teip kad nuo teatro
mylėtojų daugiaus ir reikalauti ne
galima. Žinoma tankiai teatrus
lankanti but galėję sawo rolės
atlikti dar geriaus. Isz weikėjų
atsizimėjo: senas tėwas, wisus
girdantis ir demoralizuojantis žy-
das, ir ansai girtuoklis masko-
lius. Moteriszkos rolės buwo
weikale per mažos, todėl musų
seselėms jose ne buwo kuom la-
bai atsižymėti.

Lietuwiszkas Teatras.

Pittston'e, Teatraliszka Drau-
gystė, ant 20 d. Balandžio sziių
metų t. y. ateinantįj panedėlyj,
parapijinėje salėj ant Buttler ul.
rengia teatrą. Bus parodyta ko-
medija "Sibirioikai". Teatras
prasidės 8ta walandą wakare.
Tikietai po: 35c. ir 25c.; waikai
moka 15c. Užpraszm lietuwius
ir lietuwaites isz miesto ir apli-
kinių ant to teatro atsilankyti—
nes tai labai puiki komedija, ku-
rios dar lietuwiai nėra matę.
Užpraszo Teatraliszka Dr. te.

Wietines Žinios.

— Perskaitykit du nauju apgar-
sinimu: p. p. A. Silhos ir Kelsch
Noreiko & Co.

— Chicagos miesto Roda už-
gyrė uždrausti moteriams parda-
winėjimą gėrymų salionuose;
gėrymų pardawinycziose jos ir
tarnaitėmis negal but.

— Konduktorius ant stritka-
rių, Jonas Lehmann, apsigywenęs
pn. 233 ant 23 ulyczios, iszsiuntęs
paczią, paskui nuszwovė 3 sawo
waikus ir pats persiszwovė. Wy-
riausias waikas buwo 5 metų;
jauniausias gi wos 4 nedeliu.

— Sziaudien, tai yra sabatoj,
nuo pietų, wyriausias paeztas ant
Adams ir Clark ul. taps perkeltas
į tuomtarpių paczta ant Michi-
gan ave. prie Washington ul.
Wisi turinti reikalus paczte tegul
pamena, kad dabar jį ras ant Mi-
chigan ave. arti Washington st.
Szis senasis paeztas taps nugriau-
tas, o į jo wietą bus pastatytas
naujas.

— Italijonis, Achille Masselli,
apsigywenęs ant Desplainės uly-
czios pn. 370, tapo policijos suim-
tas, kaipo nužiurėtas, buk jis ty-
czia apjakino 2 sawo waiikus: wie-
nų 5 metų kitą gi 10 m., idant juos
kaipo spangus, siuntinėt, draugia
su motina, po miestą ubagauti.
Waikus paimė į lagonbutį ant
Harrison ulyczios.

— Pražuwo nežinia kur Chica-
gos gromatnieszys, 19 metų Theo-
dersehnmidt, apsigywenęs pas
tėwas ant kertės Western ave. ir
Cornelia str. Kaip tik paemė jis
sawo algą, teip ir neparėjo namo-
ni. Užsilaikė jisai labai szwar-
niai, todėl nieks nedaleidžia, idant
jis norėtų liuosas nuo tėwų akių
praleisti paimtą algą.
Mena, kad turėjo su juom kokia
nelaimė atsitikti.

— Pereitą panedėlyj, isz upės
ties Chicago ave. isztraukė prige-
rėlį, kurio isz syk nieks nepažino,
tiek wien žinojo, kad prigėrėlis yra
katalikas, nes ant kaklo turėjo
agnosdį. Kuną nuwezė į morgą
Pasirodė, kad tasai prigėrėlis yra
lenkas, dabar neturėjęs darbo, ap-
sigywenęs ant Laurėl ulyczios
pas naszle Karczmarię. Stoka
darbo pastumė mat jauną 22 me-
tų waikią teip pabaigti sawo
amžį.

— Sawinikas aptiekos ant ker-
tės 19 ir ir Levitt ul. lenkas Bo-
janowski, palikęs aptieką ir paczią
su dwejeta waiku, iszdumė nežinia
kur su 26 metų moteria sawiniko
saliono, ant kertės 18 ir Robey ul.
Mykolo Krzewskio. Krajewski
buwo iszkakęs į Wisconsiną ir ten
gawo nuo sawo moteries laiszką,
kureme jam prisipažino, kad jį
iszbėga su Bojanowskiu, nes ki-
taip tasai ja nori perszauti. Boja-
nowski sawo paczią pasakė, kad
jis su reikalais keliauja į Spring-
fieldą; toje žinoma patikėjo. Da-
žinojo apie wišką sugrįžus Kra-
jowskiui, kurisai jai parodė laiszką
sawo moteries.

— Pulaskio Halije, Atwelykio
dieną po pietų, lenkai turėjo ban-
dyną sawo teatralę "Pasikelimas
1863 m." Weikale tame yra sce-
na, kur kazokai weja pasikėlėjus
szaudydami. Beszaudant, wien
isz aktorių, Antanas Kiehler, likosi
paszautas į krutinę. Paszwovė gi
jį teipogi aktorius, koksai Krusz-
kowski; szaudė, žinoma, be kulų,
tik mat koksai beprotis įdėjo į
Kruszkowskio karabiną kamszti;
kad szaudė isz artai, todėl kamsz-
tis ir sužiedė Kiehlerą. Paszauta-
jį nuğabeno į lagonbutį, kur rado,
kad žaizda yra menka ir lengwa;
apžiūrėjo ją, apriszo ir paleido jį
namon.

GROMATNYCZIA.

p. RACZ..... Waterbury. Ta pa-
ti žinia apie chorą, bewiek tais
pacziiais žodžiais, buwo patalpita
"Vienybėj", todėl wėl perspaudi-
ti ją antrą kartą "Lietuwiių"—
mes nematome reikalo, nes žinia
neturi nė tokio swarbumo, kad
reikalautų nuolatinio kalbėjimo.
"Rytas" gi praneszė, kad jį netei-
singa. Keno czia teisybė, mes
nežinome.

KONSTITUCIJA Suwienytu Walsstiju.

(Tasa.)

PERSKYRIMAS IV.

ABU NAMAI.

SKYRSNIS 1. Laikas, wieta ir budas laikimo rinkimu senatoriu ir reprezentantu tur buti paženklinoti kiekvienoje Walsstijoje jos Legislaturos; wienok kongressas gal jeib kokiam laikui, pagal instatus, padaryti pertaisas, atemus kaslink wietu rinkimo senatoriu.

SKYRSNIS 2. Kongressas turi susirinkti mažiausiai wiena syky kas meta ir tokios sueimes turi buti pirmame Panedelyj Siekio menesio, iszemus wien, jeigu pagal instatus butu paskirta kita diena.

PERSKYRIMAS V.

NAMAI SKYRIUM.

SKYRSNIS 1. Kiekvienas namas turi butie daziretoju rinkimu, ju pasekmiu ir kwalifikaciju sawo locnu sanariu ir didesnis skaitlius kožno padoro quorum atlieka reikalus; bet mažesnis skaitlius gal nukelti no dienos iki diena ir gali turėti syla priversti pribute sanarius neesanezius, tokiu budu ir po tokia bausmia, kokia kiekvienas namas už teisinga pripažins.

SKYRSNIS 2. Kiekvienas namas gali nusprentie regulas sawo weikalu, baustie sawo sanarius už negera užsilaikyma ir su pristojimu dweju treczdaliu balsu praszalintie sanary.

SKYRSNIS 3. Kiekvienas namas turi užrasztyti in knygas sawo weikalus ir, laikas no laiko, apgarsintie juos, atmetus tik tokius dalykus, kurie pagal ju supratima, reikalauja užlaikimo paslapyje; ir balsai užtirtinanti abidwi prieszingi nuomonai sanariu katro namo, ant jeib kokio klausimo turi butie užrasztyti in knygas, jeigu to reikalauw wiena penkta dalis susirinkusiu sanariu.

SKYRSNIS 4. Ne jokis namas, laike sessijos kengreso, ne gali nusikeltie, be perstojimo antro namo, daugiau kaip ant triju dienu, ne persikeltie in kita wieta be pasiliktie ten, kur sessijos abieju namu tur atsibute.

PERSKYRIMAS VI.

PRIWILEGIOS IR UZDRAUDIMAS SANARIAMS.

SKYRSNIS 1. Senatoriai ir reprezentantai turi gautie atlyginima už ju tarnysta, kuris bus pripažintais instatais, ir iszmoketas isz yzdo Suwienytu Walsstiju. Jie turi butie liuosi no arezsto laike sessijos jiems paskirtuose namuose, einant arba pargyztant isz tu namu, wisokiuose priepoliuose, atmetus tik (treason) prigawima, bjaurius darbus ir sulauzuma sandaros ir ape jokia kalba arba debata jeib katrame name, je ne gali butie užklausti jokioje kitoje wietoj.

SKYRSNIS 2. Jokis senatorius arba reprezentantas per ta laiką, ant kurio jis tapo aprinktas, ne gali butie paskirtas ant kito wieszo uredo po waldžia Suwienytu Walsstiju, kuris butu naujai sutvertas, arba kurio alga tame laike taptu paugszinta; ir jokis žmogus, budamas jeibkokiu uredniku Suwienytose Walsstijose, negali butie sanariu katro nors namo, kolei jis laiko ureda.

PERSKYRIMAS VII.

BUDAS ISZDAWIMO INSTATU.

SKYRSNIS 1. Wisi "billai", kaslink pakelimo inplaukimu, tur butie pradeti Reprezentantu Name, bet Senatas gal padarytie pertaisas jame, ar pristotie ant padarytu jau pertaisu, teip kaip su kitais billais.

SKYRSNIS 2. Kiekvienas billas, priimtas per Reprezentantu Nama ir per Senata, pirma neng jis taps istatu, tur butie perstatytas Prezidentui Suwienytu Walsstiju; jeigu jis pripažysta toky, jis gal ant jo pasirasztyti. o jei ne, jis tur pagrazintie ju, su sawo priesztaujancais pateimjimais in ta nama, kureme tokis buvo pradetas ir kuris turi užrasztytie tuos pateimjimais in knyga ir isz naujo apswarstytie ju. Jeigu po tokio apswarstymo, du treczdaliu sanariu to namo nutars iszleisti ta billa, jis tur butie nusiunestas, sykiu su Prezidento pateimjimais, in antra nama, kureme jis teip pat tur butie apswarstyti, ir jeigu taptu per du treczdaliu sanariu to namo pripažintais, tai tas billas liekti instatu. Wienok wisuose tokiuose atsitikimuose sanariu abieju namu tur wotuoti "yes" ar "ne", ir wardai balsuotoju už ar priesz billa, tur butie užrasztyti in sawas knygas katro namo. Jeigu kokis billas ne butu pagrazintas no Prezidento in deszimtis dienu (atmetus nedeldienius) po perstatimui jam to biilo, tokis liekti instatu, kaip kad jis butu su paraszu prezidento, iszemus wien, jeigu Kongressas per sawo petrauka nedaleistu jo pagrazinama; tokeme atsitikime jis ne gali butie instatu.

SKYRSNIS 3. Kiekvienas paliepinimas, rezulicija, ar balsawimas, del kuriu konkurencija Senato ir Reprezentantu namo yra reikalinga (atmetus atidejimus) tur butie perstatyti Prezidentui Suwienytu Walsstiju; ir pirm neng tai ineis in syla, tur butie užtirtintas per ju ir, jeigu jis ne užtirtintu, tur but isz naujo perleistas per du treczdaliu balsu senato ir reprezentantu namo, sutikmei yra daroma su billais.

PERSKYRIMAS VIII.

SYLA DUOTA KONGRESUI.

Kongressas tur turētie walia:

SKYRSNIS 1. Uždetie ir rinktie mokeszczius, pagalwes, donias ir wisokius mokeszczius ir inplaukimus in walsstijiny yzda; mokitie skolas, rupinties apie wisuotinaapsauga ir abelnagera bawi Suwienytu Walsstiju; bet wisiu rinkliawos turi butie wienokios kiaurai wirsz Suwienytu Walsstiju.

SKYRSNIS 2. Paskolintie piningus ant kredito Suwienytu Walsstiju.

SKYRSNIS 3. Reguluotie prekyba su užrubežinems tautoms ir tarpe atskyru Walsstiju ir su indijonizskoms atskalomis.

SKYRSNIS 4. Inwestie wienokias regulas kaslink naturalizacijos ir wienokias tiesas kaslink bankrutijimu, kiaurai Suwienytu Walsstiju.

SKYRSNIS 5. Kaltie pinigus, reguluotie ju wertia ir piningu užrubežiniu ir sutaisytie "standa ra wogu ir mieru."

SKYRSNIS 6. Rupinties ape nubaudima už falszawojima obligaciju ir piningu Suwienytu Walsstiju.

SKYRSNIS 7. Insteigtie pacztas ir pacztinius kelius.

SKYRSNIS 8. Paremtie tolinzengybia mokslo ir naudingiu dailu, per užtikrima ant užrubežiuotu laiku rasztininkams iszradejams tam tikru tiesu ant ju rasztu ir iszradimu.

SKYRSNIS 9. Suteiktie tribunolus mazesnius priesz Augszcziausi Suda.

SKYRSNIS 10. Apsprentie ir nubaustie plezsimus ir bjaurus darbus, atliktus ant juriu ir prasižengimus prieszais tautu tiesas.

SKYRSNIS 11. Apskelbtie karia, iszstatytie markawus rasztus (marque) ir užgrebenzczius, ir darytie regulas kaslink ingriebimu ant wandens ir ant žemes.

SKYRSNIS 12. Iszstatytie ir užlaikytie armijas, bet piningai ant to reikalo ne gali butie gaunami daugiau, kaip ant dweju metu.

SKYRSNIS 13. Pagamintie ir užlaikytie laivynia.

SKYRSNIS 14. Padarytie regulas ant dažinujimo ir regulicijos sylu ant žemes ir wandens.

SKYRSNIS 15. Rupinties ape paszaukima kariawos ant iszpildimo istatu Unijos, numalszinimo maisztu ir numuszimo užpuolimui.

SKYRSNIS 16. Rupinties ape organizawima, ginklawima ir miklinima kariawos ir redyma tos jos dalies, kuri butu tarnystoje Suwienytu Walsstiju, paliekant pawienintelems walsstijoms paskyrima oficeriu ir walia del mokinimo kariawos, sutikmei su disciplina paduota Kongresso.

SKYRSNIS 17. Inwestie atskira waldžia instatimdawystes wisokiuose priepoliuose ant tokiu apigardu (ne daugiau per deszimt keturkampiu myliu), kokios, per atidawima pawieniu walsstiju ir priemima Kongresso, gali taptie sostu rando Suwienytu Walsstiju, ir investie panaszia waldžia ant wisu wietu nuipurtu pagal pristojima Legislaturos tos Walsstijos, kokioje tokia wieta tur butie, del budawojimo dratwicziau, magazinu, arsenalu, laiwakiemiu ir kitu reikalingu bandawoniui.

SKYRSNIS 18. Paremtie wisus instatus koki bus reikalingi ir atsakanti iszpildimui pirmesniu waldziu isz wisu kitu waldziu, inwestu per szita Konstitucija del rando Suwienytose Walsstijose, arba del kokios jo szakos arba jo uredininko.

PERSKYRIMAS IX.

WALIA UZDRAUSTA SUWIEN. WALSTIJOMS.

SKYRSNIS 1. Immigracija arba ingabenimas tokiu ypatu, kokius daleidžia dabar esancijos walsstijos, ne gali butie sulauktya per Kongressa pirmiau tukstanczio asztuoni szimtai asztunto meto; wienok pagalwes arba mokeszcziai gali butie užkraunami ant tokiu ateiwu, bet ne daugiau deszimts dolieriu už kiekwiena ypatu.

SKYRSNIS 2. Priwilegija rasztu, teip wadinamo "habeas corpus", ne gali butie mainyta, jeib bent kada, priepolyje sumiszimo arba užpuolimui, butu reikalinga del apsaugojimo wisuomenes.

SKYRSNIS 3. Jokis billas, teip wadinamas "attainder", arba "ex post facto, ne gali buti iszleistas.

SKYRSNIS 4. Jokios pagalwes, ne kiti mokeszcziai negali butie uždeti jeibent pagal atsakantycensa arba zmoniu suorasza, kaip jau pirmiau czion buvo pasaktyta.

SKYRSNIS 5. Jokie mokeszcziai ne gali butie uždedami ant iszwežamu daiktu isz jeibkokios Walsstijos.

SKYRSNIS 6. Jokia pirmysta ne gali butie duota portams wienos walsstijos priesz portus kitos, per regulicija prekybos ir rinkliawu; ne laiwai plaukenti isz wienos walsstijos arba in ja, nereikalauja priverstinai inplauktie arba mokitie ten rinklawas.

SKYRSNIS 7. Jokie piningai ne gali butie iszimami isz yzdo kaip tik su daleidimu istatymiszkui, ir regulariszkas stowis ir rokundos inplaukimu, iszdawimu wisuomeniszkui piningu, tur butie, laikis nolaiko, apgarsinamas.

SKYRSNIS 8. Jokis titulas didystos (bayorystos) ne turi butie duodamas per Suwienytas Walsstijas; ir jokia žmogysta, turinti jeib koky ureda naudos arba pasitikejimo no Saw. Walsstija, be pristojimo kongresso ne gali priimtie no jokio kariawus, kunigaikszczio, arba užrubežines wieszpatystes joku downu, padekawoniui (nagradu), uredo, arba kokio nebut titulu.

PERSKYRIMAS X.

SKYRSNIS 1. Jokia Walsstija ne gali ineitie in jeib kokia sandora, susiweniyjima, ar konfederacija; iszduotie markawus rasztus (marque) ir ingrebenczius; kaltie piningus, iszduotie bill'us, kredita; ne wartotie nieko kito ant apmokėjimo skolu, kaip auksa ir sidabra kalta, iszleistie jokio biilo teip wadinamo "Attainder", "ex post facto", arba billa bledinga obligacijoms, kontraktams ir ne duotie jokio tytulo garbes.

SKYRSNIS 2. Jokia Walsstija negali, be pristojimo kongresso, uždetie joku mokeszcziu arba mui tu ant inwežamu ir iszwežamu daiktu, kaip tik tokius, kokie gali butie neabutiniai reikalingi del iszpildimo istatu daziurejimo; ir grynas pelnas no rinkliawu uždetu per jeibkokia Walsstija ant inwežamu ir iszwežamu gerybiu, tur but sunaudojamas per yzda Suwienytu Walsstiju; ir wisi tokie instatai tur butie perziureti ir kontroliuoti kongresso.

(Toliaus bus.)

APIE

ŽEMIA ir KITUS SWIETUS, JŲ BUWĖ ir PABAIGA.

Pagal Heilpern.

(Tasa.)

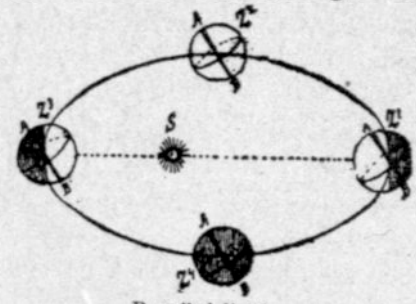
Daro tą saulės pajiega. Kaip žemė pritraukia prie sawos wiska, kas yra ant jos ir ties ju, teip kaip ji pritraukia ir mėnuli, teip jau ir saulė lygiai ji pritraukia, taigi pritraukia ir žemę, kuri, lyginant su sauliu, yra tai mažutėlis apskritys arba kulka. Atminkime dabar, kodėl mėnulis sukasi aplink žemę, o tą atsiminę suprasime priežastis, kodėl žemė tur kelianti aplink saulės, nes priežastys yra czia wisai tos paczios, kaip ir sukimosi mėnulio aplink žemę. Atsiminkite teipogi, kaip iszrodo kelias, kokiu bėga mėnulis aplink žemę ir kaip toksai suplotas ratas wadinasi; tokių pat kelių t. y. elipsu keliauja ir žemė aplink saulę.

Idant tą dar geriaus suprastie, apie ką iki szio kalbėjome ir apie ką toliaus kalbėsime, paantrinkime wisą trumpai dar syki. Tegul mums rodosi, kad didelė gazine, deganti kulka sukasi aplink sawo aszj; toje kulka – tai yra saulė, kuri, kaip rodosi, teipogi swieto ruimuose keliauja apie nematomą kokią ten žwaigždę, nes tas iszpuola isz tikrų isrokawimų. Didelėj toluoj, nęs 20.000.000 mylių nuo tos didelės kulkos atsiranda žemė, 1½ milijono kart mažesnė už saulę; žemė lygiai sukasi aplink sawo aszj ir dar apat to eina priszak kin aplink saulę, keliu pramintu elipsa, t. y. suplotu ratu. Arti žemės, nes tik 50000 mylių nuo jos, atsiranda mėnulis, 50 syk mažesnis už žemę; mėnulis lygiai sukasi aplink sawo aszj, o apat to, keliauja dar ir aplink žemę ir drauge jau su žeme bėga aplink saulę. Saulė turi sawyje didelę pajiega, kuri nors tokioj didelėj toluoj, bet istengia dar priversti bėgti tokius didelius apskriczius kaip žemė su mėnuliu ir kitus dangiszkus swietus wadinamus planetomis, sylyginant wienok su saulė žemė yra tai smulkmena, dulkė. Klystam todėl tikėdami, kad saulė tarnauja žemei, kad ji ties ja kasdieną užteka ir nusileidžia, kad ji jai žibina; prieszingai, tai žemė yra saulės tarnu, aplink kurią turi nuolatai sukitiesi. Saulė sukasi isz wakarų rytų link aplink sawo aszj ir ant wieno to kio apsiukimo reikalauja 26 dienų. Žemė atlieka dwigubą kelionę: 1) aplink sawo aszj isz wakarų rytus ir atlieka tą į 24 walandas; 2) aplink saulę, teipogi isz wakarų rytus, ant ko reikalauja wienų metų. Mėnulis gi atlikti tur trigubą kelionę: 1) aplink sawo aszj, isz wakarų rytus, kad atlieka į 27 dienas ir 8 walandas, teip, kad turi wien nuolatai wieną ir tą patį szoną atkreiptą į žemę; 2) aplink žemę, į tą patį laiką, teipogi isz wakarų rytus; 3) drauge su žeme aplink saulę, į tą paczia pusę ir į tą patį laiką kaip ir žemė. Isz to matome, kad wisada mažesnis grumulus sukasi aplink didesnį ir wisi isz wakarų rytų link ir apat to dar kiekvienas isz ju dar sukasi, teipogi wisada isz wakarų rytų link, aplink sawo aszj. Apat to dar reikia atminti, kad saulė, kaip labai didelė, didesnis už žemę, apskritys yra dar gazines, labai jkaitės; žemė gi, kaip kur kas mažesnė, jau seniai atauszo ant sawo pawirsziaus, bet widuriuose dar įkaitusi; mėnulis gi, kaip dar ir už žemę mažesnis, ankszeziaus atauszo su wisu. Sunku buwo isz syk žmonėms suprasti, kad saulė ir žwaigždės nebėgioja aplink žemę, bet kad žemė sukasi aplink sawo aszj ir per tai rodosi mums bus saulė ir žwaigždės bėga; teip lygiai sunku buwo suprasti, kad žemė ne yra widuriu swieto (teip seniaus žmonės tikėjo) ir kad žwaigždės ir saulė ne todėl yra, idant tarnauti žemei, bet prieszingai, kad žemė yra smulki dulkė, lyginant su anoms, kad ji todėl drauge su mėnuliu, kad ir kiti swietai, apie kuriuos toliaus pasakysime, turi bėgti aplink saulę. Pirmiausei apie tą patėmijo ir žmonėms apreiszkė garsus katalikiszkas kunigus, Torunias kanaaniszkas Mikalojus Kopernik, apie kurį jau pirmiaus kalbėjome. Taigi matome, kaip tai iszmintingas turėjo buti žmogus, kuris tą teisybę galėjo atrasti, nors wiskas ant pirmo pazwilio netaip rodėsi.

NUO KO PAEINA DALYS METŲ?

Daleiskime, kad ant 16 paweikslelio, wietoj S yra saulė; suplotas ratas arba elipsa apręta aplink saulę, reiszkia kelią, kuriuom traukia žemė. Apiskricziai ant tos elipsos, prie kurių parasztyta, litera Z, tai žemė, bėganti aplink saulę. Wasara atsiranda žemė, paweikslan, wietoj Z'; rudenyj wietoj Z2, žiema wietoj Z3; o pawasaryj wietoj Z4; bruksznis AB wisuose 4 apskricziuose yra nematoma žemės aszis. Matote ant to paweikslelio, kad žemės aszis ne stowi tiesiog, bet wisa dar truputį prigulusi į szoną kelio, kuriuom keliauja; kur tik žemė ne atsiranda, kokioje tik wietoje ji ne bus, aszis jos, kaip tai matote ant paweikslelio, wisada wienokiai prigulusi į wieną szoną. Kaip žinote, szonas žemės atkreiptas į saulę bus wisada jos spindulių apszwistas, atbulas gi jos szonas bus tamsoje, szeszelyj. Jeigu žemė yra, paweikslan, wietoj Z', tai matote, kad sziaurinės aszies galas, arba polius yra wisas saulės apszwistas, o užtatai pietinis atsiranda szeszelyj ir nors žemė sukasi aplink sawo aszj, bet tasai nieko ne permaino ir jai besisukant wisgi sziaurinis polius bus apszwistas, pietinis gi užtatai atsiras szeszelyj, nes aszis žemės sawo sziauriniu galu yra nukreipta į saulės szoną. Paimkite kokį nors apskritį, paweikslan obuolį ir nukreipkite jį wienų galų į žiburį ir sukite jį aplink aszj, o persitikirinkite, kad galas į szwiesą nukreiptas bus apszwistas, atbulas nuo szwiesos bus wisada szeszelyj. Matote teipogi isz paweikslelio, kad saulės spinduliai (paweikslan spindulius nuo S iki Z') puola ant sziaurinio žemės puskulio labiaus tiesiog, ne teip gulszcziai, kaip ant pietinio. Todėl ant sziaurinio žemės puskulio bus szilciaus neng ant pietinio, nes kaip jau pirm kalbėjome, wissos wietos atsirandanczies tiesiog prieszai puolančzius spindulius sugriebia ju daugiau, neng wietos ant kurių jie gulszcziai puola. Pas pat sziaurinį polių puola jau teisybė tie spinduliai gulszcziai, todėl bus ten, kaip paprastai polių wietose,

szalta, bet ant sziaurinio poliaus wisgi bus szilciau, neng ant pietinio. Teip ilgai tas pasiliks,

Pawekslis 16.

kol žemė bus isz tos pusės saulės, (3 mėnesius) ir tasyk ant sziaurinio žemės puskulio turime wasara, o ant pietinio žiema. Mes gywename ant sziaurinio puskulio. Jeigu dabar daleisime, kad žemė keliaudama aplink saulę pėrėjo į kitą jos pusę (ant to reikalauja ji pusę metų laiko), teip, kad atsiras ji, kaip tai musy paweikslelis rodo, wietoj Z3, tai wėl per 3 mėnesius, kol žemė bėga isz tos saulės pusės, bus sziaurinis žemės polius nuolatai szeszelyj, o pietinis apszwistas; wissas todėl pietinis žemės puskulis daugiau apturės saulės szilumos spindulių, neng sziaurinis; per wisą tą laiką ant musiszkio arba ant sziaurinio puskulio bus žiema, o ant pietinio – wasara. Taigi nors žemė tasyk yra truputį arczius saulės (nes saulė ne pat widurij elipsos, kuria keliauja žemė), musy pusę bus žiema. Atsiradus žemei wietoj Z2, arba wietoj Z4, musy puskulė gaus szildanczių saulės spindulių daugiau, neng tai buwo žiema, bet wisgi mažiaus, neng wasara; abudu puskuliai gaus tą syk bewiek lygų daugumą saulės spindulių. Bėgant žemei į wietą Z4, bus ant musy puskulio 3 mėnesiai pawasario, o bėgant į wietą Z2, turėsime rudeni.

KOKIU BUDU ISZ SAULĖS PASIDARĖ ŽEMĖ, MĖNULIS IR PLANETOS?

Matėme jau, kad žemė buwo kita kart didelė, daug didesnė neng dabar; ji susidėjo isz deganczių gazų, teip kaip tai yra szaidien saulė ir kad paskui, iszpalengwo ausztant, ji turėjo tirsztėti; gazi persikeitė į skystimą, pasidarė skysta kulka. Matėme, kad nuo jos, nuo ekwatoriaus wietu turėjo, jai besisukant smarkiai, nuplyszti žiedas, isz kurio paskui pasidarė mažas apskritys, bėgant isz sawo gimdytoja žemę, t. y. mėnulis. Jeigu dabar atkreipsime atyda, kad žemė ir kitos planetos yra lyginant su sauliu tuom saulei, kuom yra mėnulis žemei, t. y. kad žemė ir kitos planetos yra tai mažos kulkos bėganczios aplink didelę, t. y. aplink saulę ir kad jos sukasi į tą paczia pusę į kokią sukasi ir saulė aplink sawo aszj; jeigu toliaus atkreipsime sawo atyda ant to, kad saulė ir dabar dar yra degantis, gazines apskritys, kuris kita kart turėjo but dar daug didesnis, tai turime sutikti su tuom, kad jeigu mėnulis galėjo nuplyszti nuo žemės, tai teip jau wisai, daug ankszeziaus, turėjo nuplyszti ir žemė nuo saulės. Saulė turėjo but daugel milijonų kart didesnė neng dabartinė: ta kulka turėjo užimti wisą ruimą tarp sziaurinės saulės ir žemės, ir buwo dar didesnė, ir per daug milijonų metų isz palengwo besiraukdama ir stingdama susimazinė iki dabartinio jos didumo. Ta kulka, besisukdama aplink sawo aszj, kaip ir kiekwiena skysta arba gazine kulka, turėjo susiploti sawo poliuose ir isziskėsti ties ekwatoriumi, pakol ant galo nuo saulės akwatoriaus, besisukant wis smarkyn, ne atsitolina nuo saulės widurio szmotas, kurisai ant galo nuplyszo paweiksle žiedo, besisukanczio toliaus į tą paczia pusę aplink saulę. Nuplyszus tam žiedui saulė priėme iszsyk wėl paweiksle wisai apwalaus apskirczio, bet per atplyszimą ano žiedo jis buwo jau mažesnis ir mažinis jis toliaus dar labiaus, nes auszdamas jis turėjo rautkiesi ir tokiu budu atsitolino dar labiaus nuo ano nuplyszusio žiedo. Tuom syk žiedas tasai turėjo pėrplyszti ir pasidalinti į dalis, kurios ant galo susirinko į wieną didelį apskritį ir padarė musy žemę, besisukanczia į tą paczia pusę į kurią sukosi pirma žiedas ir į kurią sukasi ir saulė aplink sawo aszj. Tokiu pat wisai budu isz saulės pasidarė ir kiti dangiszkai swietai wadinami planetomis (nuo graikiszkio žodžio reiszkenczio keleiwj); tokiu pat budu, kaip žinome, žemė besisukdama aplink plojos sawo poliuose ir skėtėsi ties ekwatoriumi, pakol ant galo nuo ekwatoriaus ne nuplyszo žiedas isz kurio paskui pasidarė musy mėnulis. Tokiu pat budu pasidarė mėnuliai ir kiti dangiszkų swietų, prie kurių jie yra. Taigi ir žemė ir kitos planetos pasidarė isz wienos medegos, isz tos medegos yra ir mėnulis: buwo pirma wiskas isz wieno prie saulės; jie yra tik dalinis saulės nuo jos nuplyszusiomis. Saulė tokiu budu yra motina wisų planetų, mėnulių gi tai waikai planetų.

KĄ MES KALTIE ESAME SAULEI?

Matėme, kad saulė pagimdė žemę ir werczia ją sau tarnauti, priverczia ją apie sawą sukitiesi; saulė yra tėwu ir ponu žemės; bet to neužtenka: wiskas, kas tik ant žemės atsitinka, paeina nuo saulės. Wisokios permainos, wisokios pajiegos, kiekvienas darbas žemės paeina nuo saulės; saulė duoda mums szwiesą ir szilumą, per jos prisidėjimą turime kaitrą, lytus ir audras, per ją auga augmens ir gywuoja žmonės ir gywuoliai, nuo jos paeina kiekvienas krutėjimas, darbas, didziausi žmonių rankų darbai ir darybas maszinų. Pamilkite tiktai, paweikslan, nuo ko paeina lytus? Pasakysite, kad lytus puola isz debesų, bet per ką pasidarė debesys? Wanduo isz jurių, azerų, pruduų, upių, balų ir t. t. nuolatai isz palengwo garuoja ir wandenio garai kyla augsztn, atszala ten labiaus, nes augsztai yra szalcziaus neng apaczioj, ir pasidarė debesys, isz kurių, gazi dar labiaus atszalę, sutirsztėję puola ant žemės paweiksle wandens lasų, padaro upelius kurie teka į upes, upė gi nesą sawo wandenis atgal į jures, idant wėl toliaus garuoti ir daryti debesis. Bet kodėl wanduo garuoja?

(Toliaus bus.)

Mitingai.

Nedėlio, 19 Balandžio, 1 valandą po pietų, salėje L. Ažuko. Dr. t. Simano „Daukanto“ laikys savo netikėtą susirinkimą, ant kurio visus sanarius užkvičia pibuti, nes po teatru randasi swarbus reikalai ant apswarstymo. Teipogi yra užprasziomi ir tie, kurie norėtų prisirasyti prie draugystės.

J. ALEKSANDRAWICZIUS

Ta pacia nedėlia, tuojaus po sumai, salėje L. Ažuko, bus mitingas „Dr. t. Lietuwos Sunų“, ant kurio wisi prikliesni lietuwiai yra užprasziomi pibuti ir prisirasyti prie draugystės, pakol i stojimas dar pigus, nes toliau pabrangs. Pribukite wisi.

J. NORWICZAS, prez.

Ta pacia nedėlia, 4 walandą po pietų „Lietuwiskas Politikiskas Susiwenyimas“ laikys sawo mitingą, ant kurio delegatai isz wisy prigulinczių prie Susiwenyimo klubų užkvičiami yra pibuti.

P. JONAITIS, prez.

Subatogi, 18 Balandžio, 8 walandą wakare, salėje John Gulczo, 682 W. 17-th st. Lietuwiskas klubas 9-tos wurdos laikys sawo mitingą, ant kurio yra swarbus reikalai ant apswarstymo; už tai wiskus aplinkinius lietuwius užprasziomi pibuti.

J. JAKSZAS, prez.

Melrose Park, Ill., 12 Baland. Dr. t. Sz. Juozapo laikę sawo prieszmetinį mitingą, ant kurio tapo iszrinkta nauja administracija isz sekanczių ukęsų: Antanas Kuistowtas prez.; Juoz. Maleckis vice-prez.; Juoz. Steponkewyczius sekr. prot.; Nastor. Girdwainis sekr. fin.; Tad. Prasczius kasier.; Ant. Stujkis ir Juoz. Kwedarawiczius apiekunaiskasos; Czepauskis ir Szwajkuskis marszalkoms; Ant. Simonaitis sudzia. Su guodone.

Dr. t. Sz. Juozapo.

Grand Opening.

Wincentas Szniakuskas ir Leonas Waitkewyczius atidarę naują lietuwiską salinę po nr. 4600 Atlantic st., kerte 46-tos ul., ir ant subatos ir nedėlios, 18 ir 19 Balandžio, rengia balių iktuwijų salinuo, ant kurio grajjs puiki muzika, bus szkiai ir kitos zabowos; už tai wiskus užprasziomi atsilankyti.

Su guodone

W. SZNIAKUSZAS ir L. WAITKEWICZIUS.

Juozas Tamoszuskis atidarę naują lietuwiską salinę po nr. 4435 Goodspeed st. ir ant subatos ir nedėlios, 18 ir 19 Balandžio, rengia balių iktuwijų salinuo, ant kurio grajjs puiki muzika, bus szkiai ir kitos zabowos, ant kurių wiskus aplinkinius užprasziomi atsilankyti.

Su guodone J. TAMASZUSKIS.

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau sawo draugo Franciszkas Liesewicziaus, paeinančio isz Suwalkų gub., pawieto Seinų, gm. Szwentaderio, kaimo Treisu. Teiksis atsiszaukti ant adreso szito:

Frank Januszonis

422 Main st., New Britain Conn.

Pajieszkau sawo brolių: Donato Malkewycziaus, ir Wladislawo Szwaranawycziaus; abu paeina isz kaimo Datiszkų, pawieto Panewežio, red. Kauno. Jie Patys ar kas kitas teiksis duot žinią ant adreso szito:

Andriejus Malkewyczius

4556 S. Paulina st. Chicago, Ill.

Užmokejo už „Lietuvą“.

St. Smallis	1.00
I. Kriwickas	1.00
A. Butkus	1.00
J. Mostelka	1.00
St. Wasilis	1.00
A. Sakaluskas	1.00
P. Wenskus	1.00
S. Zilowicz	1.00
M. Zarewicz	1.00
A. Rucius	1.00
W. Kwaselaitis	1.00
Anton Stepon	1.00
J. Rucius	1.00
J. Rucius	1.00
J. Baronas	1.00
Chas. Smith	1.00
M. Giedrikis	1.00
W. Rudzinskis	1.00
A. Rinkowicz	1.00
M. Zostet	1.00
J. Dzikus	1.00
J. Wiszozulis	1.00
J. F. Wabialis	1.00
W. Szniakuskas	1.00

Ant pardawimo duonkepinyčia (Bakery), su wismis prietaisais, labai pigiai. 112 W. Division st. (18-4)

Ant pardawimo gera buczernė, drauge su grosernia; geras biznis del lietuwio; nes aplink daugybę lietuwų gywena; randa pigi. Parduoda labai pigiai. Atsiszaukite pas F. Majauską, 8737 Commercial ave., So. Chicago Ill. (25-4)

Isz priezasties wazewimo in Europą parduodu už pusę prekės gerą mesinyczią (buczerne) ir groserne su arkliu, wežimu ir wismis prietaisais. Turi but parduotas szj mēnesj. Gera wietla del lietuwio kalbanczių lenkiskai, nes jau biznis yra nuo 6 metų iszdirbtas. Atsiszaukite prie locniuko Konstantino Czapek, 4426 Wood st., Chicago. (9-5)

Ant pardawimo 3 Pentru murinis namas su lotu; ant pirmo pentro saliuas ir salė del balių, mitingų ir weselyjū, o ant antro ir treczio pentro talpinasi 6 familijos; arti lietuwiskos ir lenkiskos bažnycių; gera wietla del wiskio biznio; pati randa atnesza \$80.00 ant mēnesio. Atsiszaukite i redakciją Lietuwos, arba pas A. B. Chmielewski, 771 W. 21-st., Chicago, Ill. (9-4)

Pirmas lietuwiskas saliuas Chicagoje L. Ažuko, po nr. 3301 Auburn ave. ir kerte 33czios arti lietuwiskos bažnycios. Užlaiko wiska czystai ir puikai. Wisada szaltas alus, puikus likeriai ir kwepenti cigarai. Užlaiko puikia salia del mitingų, weselijų ir kitokių zobowų. Jeigu isz kito miesto atwaziuoja lietuwiai, gali atsilankyti ir spakainiai pernakwot, teipogi ir roda gaut.

The Richin Bark Reumatism.

Yra tai naujai iszrasta gydylka nuo daugel ligų: kaip to: apswagulo dantis nuo trapejimo skaudėjimo ir pūwimo smegenų, užlaiko juos wisada baltais ir czystais iki senatweli: geriausiai gydlo reumatizmą, skaudėjimą stremos, kauluose, persalinimą, pūtimą, drupę, kaulų ir udegnimą. Salia nauja gydylka yra pripazinta mokyto daktaru ir uztwirtinta per Amerikos waldia. Kas da nepagule isz auguczius mēnesio ligų, atsiszaukite i mus o gausite patentuotas gydylkas. Nuo dantis skaudėjimo 1 bontkos 25c, 3 bontkos už \$1.00 per express.

Nuo reumatizmo: 4 bontkos už \$3.00.

The Richin Bark Medical Co. 3132 Emerald ave. Chicago, Ill. (9-5)

Daktaras M. J. Stupnickis geriausiai ir pigiausiai gydlo wiskas ligas. Rodyjame wisiems lietuwiams sawo reikaluose kreipitis pas jį, busite užganediti. Neturtingus lietuwius gydlo už dyka kas panedėlis tarpe 9tos ir 12tos adynos widurdienio. Adresas: 3121 Laurel st. Telefonas: Yards 695

NAUJA LIETUWISZKA Grocerne ir Buczernė

Feliks Majausko. Užlaiko swiežiausia mėsą, kawa, arbata, miltus, cukrų, sardinkas ir wiskus kitokius walgomus daiktus. Taworai swiezi ir czystai užlaikomi, o prekes pigesnes kaip wiesur. ATEIK BROLI PAMATYTI IR TO WISO PABANDYTI! 8737 Commercial av., South Chicago.

LIETUWISZKAS SALIUNAS. Kasparo Majausko. 3357 Fisk St. CHICAGO.

HAPTIEKA

— Geriause lietuwiskai-lenkiskai Aptieka Juozo Leszczynsko, po nr. 3315 Laurel st., kuri užlaiko geriausias gydylkas czionykszczias ir isz Europos ir teisingiausiai iszpildo receptus, o prekes pigesnes kaip kitur. Aptiekoje randasi kasdien, no adynos 11 ryto iki 2 po pietų D-ras M. F. Božyncz, o D-ras M. P. Kosakuskas randasi Czetwergais ir Nedelioms no 10 iki 12 adyn. widurdienio ir daktaras W. Statkewiczius randasi koźname laike. Ant pareikalawimo gali paszauktie i aptieka per telefona kiekwiens daktara, koky kas nori ir koźnoje walandoje. Teipogi ant pareikalawimo iszsiunczeme waiwiras gydylkas wisur, atsakome laiszkus waiwirose kalbose ir gydome lygas per laiszkus.

Telefonas Yard 709

PIRMA LIETUWISZKA BAŽNYCZIA ARKANSE.

Geriause wietla del farmetu yra pawietas Prairie, walszje Arkanso. Jau tenai apsiropko daugybę lietuwų ir apsiropke lietuwiskas kunčias J. Balowiczius ir pastate lietuwiska bažnyčia, kurios ir pawieksla cze paduodame. Ta wietla, kur lietuwiai apsiropke, pramine

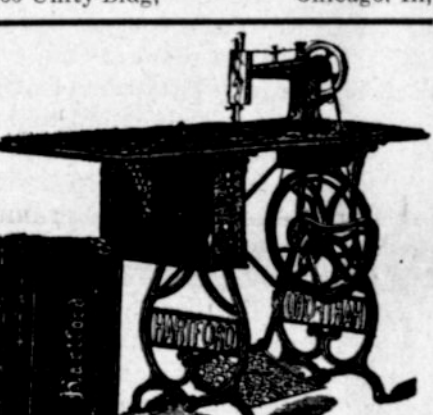
„LIETUWA“.

Wisi, kurie norite pirkti geras farmas, atsiszaukite i redakciją „Lietuwos“ 954-33rd St., Chicago, Ill. arba rasykite pas Juozą Butkų, Box 82, Hazen, Ark., arba i kompaniją

Union Land Co., 163 Washington St., Chicago, Ill.

ROYAL MFG CO., 760 Unity Bldg., Chicago, Ill.

Paduodu del wisy žinios, kad mes užlaikome krautuwe geriausių siuwamų ir drukawojimų maszinų, laikrodzių, lenciugelių, auksių žiedų, britwų ir kitokių daiktų. Siuwamų maszinų prekė: nuo \$13 iki \$30, o drukawojimų nuo \$18 ir augszciau. Wiską parduodame pigiau kaip kiti.

Kas prisiųs 25c. gaus peczetį su sawo wardu ir prawardia, kureme teipgi bus plunksna ir alawėlis rasiwui. Kas paduoda sawo adresą, tam iszsiunczame wiską per expressą, o pinigų gali užmokėti ant expreso. Adresas: J. M. S. Package Co. 3251 Laurel st., Chicago, Ill.

Norintis pargabandinti sau

Lenkiskų Kningu wisokios intalpos, kaip antai: istoriskų, moksliskų, pasakiskų, dainų, dainų su gaidomis, gyvenimu szwentųjų, maldakningių, giesmių su gaidomis, kningu ant pasilinkimimo, tegul praszto Kningu Katalioga, kreipdamasi in GERIAUSIA LENKISZKA KNINGYNA AMERIKOJ, Wl. Dyniewicziaus, 532 Noble St., CHICAGO ILL.

HILLE'S FOTOGRAFAS, 3452 S. Halsted ul. Naujima puikias Fotografijas, už tuzina tikiai \$2.00

Ant weseliu ir kitokių reikalų naujima Foto-ra filjas kopuikaujai.

Ant pardawimo murinis 2 pentru ir su basmentu namas, turintis 11 ruimų; teipogi užpakalyje medinis namas ir twartas. \$25 atnesza randos ant mēnesio Wertas yra \$4.000, o parsiduoda už \$2.900. Atsiszaukite prie locninjko, 3220 Auburn ave., antras namas nuo lietuwiskos bažnycios. (2-5)

Dwiracziai. — (Isz antrų rankų).

No I — \$40.00, No II — \$30.00, No III — \$25.00, No IV — \$20.00.

Nauji dwiracziai.

No I — \$70.00, No II — \$60.00, No III — \$50.00, No IV — \$34.00.

Wargonai.

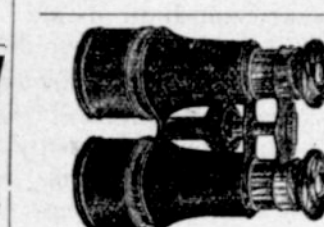
No I — \$65.00, No II — \$55.00.

Grajjanczių dėžiutes, užsukamos su rakcziku. No I — \$14.00, No II — \$10.00, No III — \$7.00.

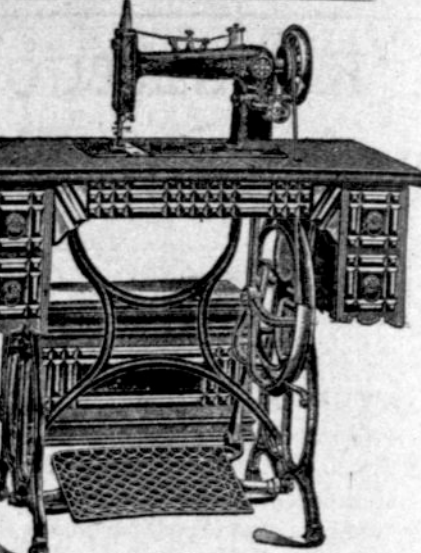

Turime maszinukiu del drukawojimo gromatu. Atraszkykite, o prisiusime prabas druko ir paduosime prekes.

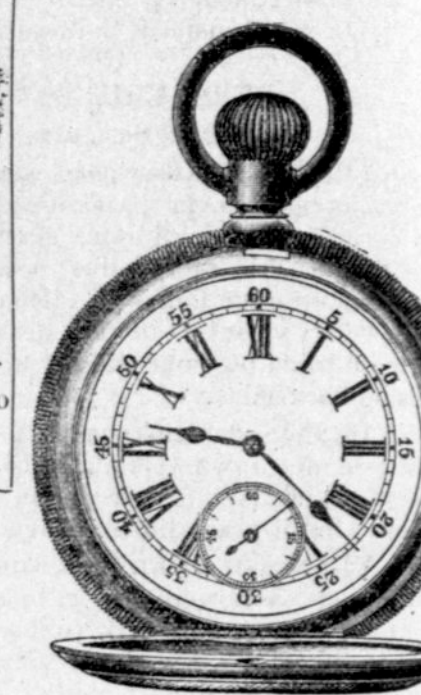

Žiuronai.

No I — \$10.00, No II — \$6.50, No III — \$4.50.

GERIAUSE Siuwama maszina yra Lietuwa, No I. Preke tikiai \$21.00. Gwarantuota ant 10 metų.

Naujausio gatunko laikrodžiai. Luksztai isz „Silver Nickel“, iszrodo kaip gryno sidabro, gražiausiai iszmargyti. Su Elgino widuriais, tikiai \$8.05. Jeigu netiks, sugrazinsime pinigus.

ADRESAWOKITE TEIP: **KELPSCH, NOREIKO & CO.** 356 W. 12th Street, CHICAGO, ILL.

CZEDYK PINIGU BEN. ABBOTT, Sukcesorius M. RUBIN'O.

Paduodu del žinios wisu, kad asz dabar užlaiku didziausia krautuwa: ARIELKU, WYNU ir LIKIERIU, po nr. 544 Blue Island Ave., kerte 18tos ir kad nuo 1-mosd. Kowo parduodu wisus tuos gerymus po tolia pigia preke, kaip kad „whole sale“ sztoruose, per ka kiekwiens pirkdamas gerymus pas mane, užoczysa sau nuo 25 iki 50c. ant del. Nepazinszkiti auwerto! 544 Blue Island Ave. kerte 18-tos ul. CHICAGO, ILLINOIS (6-6)

GERIAUSIA UZEIGA del Lietuwii

— pas — R. Susmana 61 Hudson Ave. Brooklyn, N.Y.

Užlaikau szaltą alų, tikrą ruginę degtinę ir cigarus isz pat Turkijos. Jei tik czionai atkeliausi, pas Susmaną wiską gausi. (19-9)

Dras. M. Meyerowitz, specializiskas gyditojas

Gerkles ir Krutinės.

Pabeige mokslą daktarystos Rosioje ir tenai per kelis metus gyde ligonius su geriausia pasekima. Dabar jau keletas metu kaip praktikuoje Chicagoje ir gydyme ligoniu tur geriausią pasekima.

Ofisas ir gyvenimas 179 W. 12th St., Chicago.

kerte Jefferson St. Adynos Ofiso: (nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 4 iki 6 po pietų. Nepazinszkiti auwerto! Telefonas: Main 4838.

E. ZANIEWSKIS.

476 W. 12th st. Chicago.

Lietuwiskas kraucziskis.

Užlaiko puikiausių kraucziskų Sztorą ir geriausiai padirba wisokius wyriziskus drabužius: siutas kiulnes, bruslotus ir tt. Siuwa drapanas kuo greiciausiai, isz geriausių gelumbių, ir už pigesnę preke kaip perkant gatawas. Teipogi taiso ir czystyja wisokius drabužius. Darbą atlieka gerai, gražiai, greitai ir pigiai.

MAX DRZEMALA, — LENKISZKAS —

Adwokatatas,

praktikawoja wisuose suduose, iszpildo sawo dalikus teisinga ir gerai. Rodijame wisiems lietuwnikams eitie pas Drzemalą gerausi apgineja prawu. Ofisas: 23 Metropolitan block. 163 Randolph St. Giwienimas 1256 N. Halsted St. Telf. N. 4923

A. SILHA & CO. 551-555 Blue Island Ave. kerte 18-tos ir Loomis ul., CHICAGO.

Užlaiko didžiausią krautuwe

DRAPANU ir APAUTUWO

Didelis sztoras pilnai užwerstas rietuwems naujausių wasarinių paltų, žiponų, kelnų, kepurių, skrybėlių, marszkinių, czewerykų, ir t. t., o prekės pigiausios kaip wisur. Prie to užlaiko wisokius kufarelius, dėžiutias (walizas). Parankiu yra priwaziuoti, nes streetkariai prieina isz wisy dalių miesto.

Lietuwys Kazimieras Ramanuskas, kurį cze ant fotografijos matote, yra klerku toje krautuweje ir lietuwiams, tenai perkantiems, patarnauja isz szirdies. Parodo tikrus taworus ir paduoda teisingas prekas, per ka kiekwiens perkantis gali but tikru, kad gaus teisingą taworą ir nē ant wieno cento nebus apgautu.

Lietuwys Kazimieras Ramanuskas, kurį cze ant fotografijos matote, yra klerku toje krautuweje ir lietuwiams, tenai perkantiems, patarnauja isz szirdies. Parodo tikrus taworus ir paduoda teisingas prekas, per ka kiekwiens perkantis gali but tikru, kad gaus teisingą taworą ir nē ant wieno cento nebus apgautu.

Geriausias Kelias del pasažieriu isz

Lietuwos, Lenkijos, Rossijos ir atgal per naują garlaiwinia liniją

BALTIC LINE.

Nauji, gražus, pilniniai garlaiwiai su wismis naujaisiems prietaisams plaukia tarp

STETINO IR NEW YORKO.

Szies linijos garlaiwiai plaukia isz Stetino i maris naujaujū kanala, kuri Prusu waldžia isz budawo kaszu 107 milijonų markų. Stetinas yra Lietuwiams arčiausias portu ir kazuoję per Prusus tik pusia, ka in Hamburga arba Brema. Szita nauja linija turi sawo ofisas Stetino, Eydtkunose, Hajorine, Prostokawo, Ilawe, Ottloschine, Tilzeje ir Kialpedoje. Yra tai

Geriause Linija del Lietuwii

kallianjancziu in Amerika, nes pribuwia in Tiliza bus palmti per szios paczius linijos agentsu, apziureti tikietais ir pasodyti ant trukio, be jokio klapato. Kas „ri“ „itru“ „tis“ „wo“ giminaucziu in Ameriko, arba kas norite waziuoti in Europa, pamegziate per „Baltic“ linija, o nē szigraudyti. Laiwakortias szalte gautie teip pigiai, kaip ant kitu pigiausių linijū.

Generalna agenta Baltic Linijos, Hansk Linijos etc.

THEO. PHILIPP, 147 E. Washington St. arti La Salle. CHICAGO.

Ben. Hatowskis. 527 S. Canal kerte Judd, Chicago, Ill.

Dirba, taiso ir parduoda: LAIKRODZIUS, LAIKRODELIUS Lenciugelius, Žiedus, Spilkas, auskarus ir teip toliau.

Kas nori gali gaut puikių „Gold Fielled“, 14-k oį Karatų, ant 15 akmenų su tikrais Elgino widuriais laikrodžių nuo \$17 iki \$20 ant iszmokescziu, mokėdamas tik po wiens dolieri ant nedēlios.

Kas tik ko reikalaujete ateikite pas mane, o pirszite wiską pigiau kaip kitur. Ziegorela czistymas 50c. Sprendzyna 50c. Styklas ir skazupkus 10c Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nuo \$3 iki \$6. Sidabrim „Elgin“ ziegorej \$7.00. Wyska garantawoje ant metu.